

Å delta på landsmøte 2019

Kurs for delegater på NAAFs landsmøte

12.03.2019

Innhold

Innledning.....	1
Organisasjonsoppbygging	2
Forberedelse landsmøte.....	4
Hva skjer på landsmøtet – praktisk informasjon.....	4
Saker som behandles på landsmøtet.....	6
Sak 1 Konstituering	6
Sak 2 Forbundsstyrets beretning for landsmøteperioden.....	7
Sak 3 Orientering om regnskap for siste landsmøteperiode med revisjonsberetning	7
Sak 4 Kontroll- og klageutvalgets (KKU) beretning	7
Sak 5 Innkommende forslag	7
Sak 6 Handlingsplan og strategi	7
Sak 7 Vedtektsforslag	8
Sak 8 Valg.....	8
NAAF-prisen.....	8
Uttalelser	8
Avslutning	8

Innledning

Landsmøtet er Norges Astma- og Allergiforbund (NAAF) sin høyeste myndighet og avholdes hvert tredje år. Hvem som skal delta avgjøres under regionens årsmøte, det er da delegatene velges. Over 100 delegater med stemmerett møter. Dette er medlemmer fra lokallag, storlag, region og NAAFU. I tillegg til disse deltar bl.a. generalsekretær, forbundsstyret (FS), valgkomite, kontroll og klageutvalget (KKU) og representanter fra NAAF sentralt. For fullstendig liste, se [vedtektene](#) §6-1.

Landsmøtet bestemmer hvordan NAAF skal være som organisasjon, hvilke saker det skal jobbes med i de neste 3 årene, hvilke mål skal nås. Landsmøtets vedtak er bindende for hele organisasjonen.

Det sees også på hvordan det har gått med NAAF siden sist landsmøte. Regnskapet for de siste 3 årene blir lagt fram. Forbundsstyret og KKU legger fram sin beretning som viser hva som er gjennomført av det som ble bestemt under forrige landsmøte, og hva som eventuelt ikke er gjort.

En av landsmøtets viktigste oppgaver er valg. Det velges bl.a. forbundsstyre som skal styre NAAF de neste 3 årene.

Dette er litt, det blir to hektiske dager og derfor må vi forberede oss. Dette heftet vil gi informasjon om hva som foregår på landsmøtet til NAAF. Heftet kan brukes til studiering, kurs for forberedelser til landsmøte eller egenlesing.

Organisasjonsoppbygging

Her kommer en liten introduksjon i organisasjonsoppbyggingen i NAAF. NAAF har ca. 13.000 medlemmer. Det er medlemmene og deres tillitsvalgte som er selve ryggraden i organisasjonen, og som utøver det lokale arbeidet. Medlemmene er organisert i lokallag og storlag som igjen er organisert i regioner.

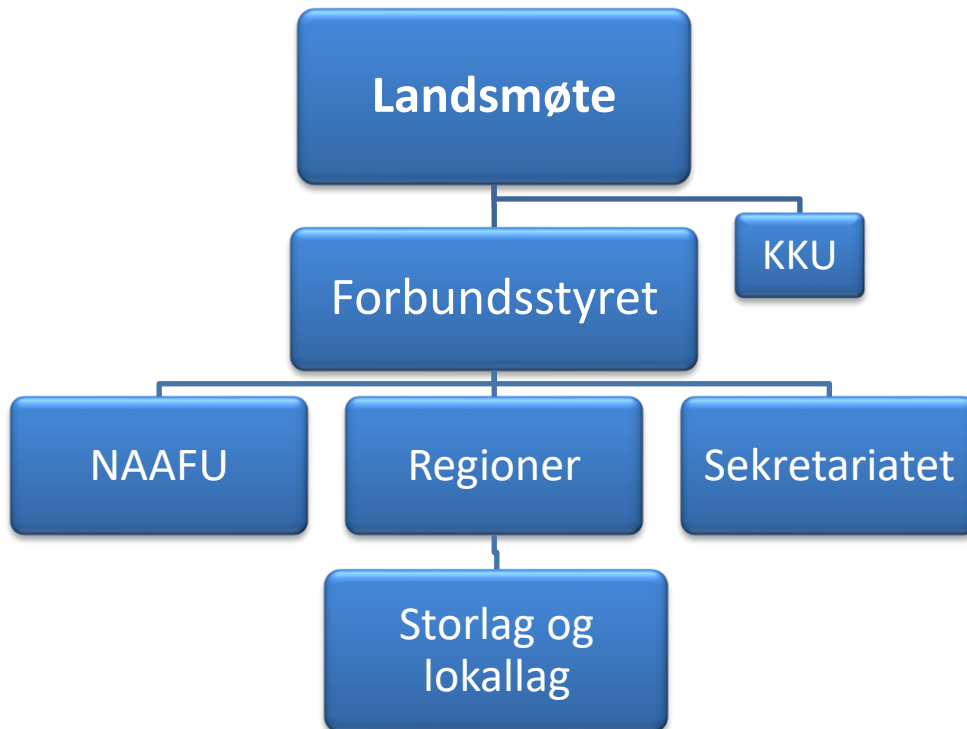
Landsmøtet er NAAF øverste besluttede organ, og avholdes hvert 3. år.

Landsmøtet vedtok i 2016 at NAAF skal gjennomføre et prosjekt som heter Ny organisering av NAAF. I dette prosjektet skal en prosjektgruppe vurdere og prøve ut alternative organisasjonsmodeller for NAAF. Et forslag på hvordan NAAF skal være organisert i fremtiden skal legges frem på Landsmøtet 2019.

Forbundsstyret Mellom landsmøtene er forbundsstyret vårt øverste organ. FS velges på landsmøtet og møtes flere ganger i året samt har telefonmøter. De er ansvarlig for at organisasjonens virksomhet drives i samsvar med vedtektene og landsmøtets vedtak. FS vedtar budsjett og tar beslutninger i prinsipielt viktige saker. FS har ansvar for NAAFs drift og sekretariat, og skal organisere organisasjonens virksomhet.

Sekretariatet NAAF har et sekretariat på rundt 25 personer. Hovedkontoret ligger i Oslo, men har også ansatt regionssekretærer rundt om i landet. Hver region har egen sekretær (er). Sekretariatet har hovedansvaret for å gjennomføre handlingsplan, og i tillegg skal sekretariatet bistå lokallag, storlag og regioner når det trengs.

Organisasjonskart

Forberedelse landsmøte

Landsmøtet i NAAF er et stort arrangement, mange papirer man må holde orden på. Det er også mange saker/problemstillinger å sette seg inn i. Saksdokumentene gjøres tilgjengelige via nett senest en måned før landsmøtet skal starte. Du må selv skrive ut dokumentene hvis du ønsker de i papirformat. Regionssekretær kan eventuelt bistå med dette.

Les alltid gjennom sakspapirene. Viktig fordi:

1. Du må vite hva som diskuteres – husk du representerer mange
2. Det blir ikke tid til å lese dem på landsmøtet

Diskuter sakene som skal tas opp på landsmøte med andre delegater fra region og gjerne også andre på forhånd. Som delegat er du representant for region, og det er i utgangspunktet regionens meninger du skal fremme på landsmøtet.

Delta på landsmøteforberedende kurs/møte som arrangeres av regionen. Still spørsmål, er det noe du lurer på eller vil diskutere; ikke nøl med å ta kontakt med andre delegater, regionleder, regionssekretær eller NAAF sentralt.

Delegasjonsleder

Det er anbefalt å velge en delegasjonsleder. Delegasjonsleder snakker på vegne av regionen og delegatene (etter å ha konferert med delegatene), leder kan be om time-outs dersom nødvendig.

Leder skal bidra til at delegatene stiller seg samlet bak regionens forslag, eventuelt ta avstemning på forhånd om hva som er regionens forslag/mening. Lederen representerer regionens felles syn på saken, og legger frem forslagene på vegne av regionen.

Antrekk/kleskode

Til landsmøtet stiller de fleste med alminnelig pent møteantrekk. Lørdag er det festmiddag, og da pynter vi oss.

Hva skjer på landsmøtet – praktisk informasjon

Duftfritt arrangement – hva vil det si?

Når vi deltar på arrangementer i regi av NAAF møter vi opp uten lukt av både hår og klær. Det vil si at vi har benyttet parfymefrie hygieneprodukter og at klær er vasket med parfymefrie vaske- og skyllemidler. Det er ingen tillitsvalgte som røyker i NAAF.

Navneregistrering

Før møtestart må du registrer deg.

Permisjon

Dersom du må forlate møtet, må nummerskiltet leveres til dørvakten, som gir permisjon. Valgt varadelegat vil da kunne overta din plass.

Ordstyrer/dirigent

Forbundsstyret fremmer forslag om to representanter til å være ordstyrer og bisitter under landsmøtet.

”Det stemmes” – hvordan gjennomføres valgene?

Det blir elektronisk avstemming.

Valgkomiteen legger frem sin innstilling ved starten av landsmøtet. Det settes en frist for å foreslå andre kandidater. Eventuelle forslag må leveres skriftlig til valgkomitéens leder. Forslag på andre kandidater til NAAFs styre enn valgkomiteens forslag må hentes fra listen av foreslåtte kandidater.

Å forberede og holde et innlegg på landsmøtet

Ønsker du å fremme et endringsforslag til en sak, må endringsforslaget leveres skriftlig, på eget skjema (se vedlegg). Diskuter gjerne med andre delegater fra din region om hvordan forslaget skal formuleres. Innlegget må holdes fra talerstolen.

Hvordan ta ordet?

Alle delegatene vil få et ark med delegatnummer. For å be om ordet, rekker du arket i været så ordstyrerne ser det – og så får du ordet når det er din tur. Det er vanligvis tre måter å be om ordet på, men landsmøtet vedtar en forretningsorden, regler for taletid og slik:

- Ordinært innlegg, hvor taletiden vanligvis er maks 3 minutter
- Replik, vanligvis maks 1 minutt, og skal være en kommentar til siste taler.
For å be om ordet til replikk må du holde et rødt ark opp sammen med delegatskiltet.
- Svarreplik, den som holdt innlegget får vanligvis lov til tegne seg til svarreplik.

Oppgave: Hvordan starte innlegg?

Hver av kursdeltakerne lager et utkast til innlegg. De andre i kommer med innspill. Øv på å holde innlegget, ta tiden.

Innlegg starter med at taler presenterer seg, hilser til dirigent og til landsmøtet.

Referat/protokoll

Referent og protokollunderskrivere velges også av landsmøtet etter innstilling fra FS. Det er referenten som skriver protokollen. Når protokollen er ferdig, skal den sendes til protokollunderskriverne for nøye gjennomlesning. Protokollunderskrivernes oppgave er å sjekke

at det referenten har skrevet faktisk stemmer. Når protokollen er fri for feil skriver protokollunderskriverne under på protokollen og da er den gyldig. Forhandlingene under NAAFs landsmøte tas også opp på lydbånd, slik at referenter i arbeidet med å skrive protokollen kan dobbeltsjekke hva som ble sagt.

Protokolltilførsel

En protokolltilførsel er et mindretalls spesielle merknader som ønskes tatt med i protokollen.

Saker som behandles på landsmøtet

Hvilke saker som skal behandles på landsmøtet er bestemt i vedtektene.

Landsmøtet innkalles med 4 måneders varsel. Forslag til saker til landsmøtet må sendes til forbundsstyret senest 4 måneder før landsmøtet.

En måned før landsmøtet skal saksdokumentene være klare og tilgjengelige for deltakerne. NAAFs administrasjon legger dokumentene ut på en nettside, og en e-post med en lenke sendes til alle. Her ligger beretninger, regnskap, forslag til handlingsplan og eventuelle endringer av vedtektene.

De som deltar på landsmøtet er enten observatører eller delegater.

Delegatene: Har talerett, forslagsrett og stemmerett.

Hver region stiller med et fast antall delegater, antall reguleres av vedtektene.

Observatørene (inkludert ansatte): Har ikke talerett, forslagsrett eller stemmerett. Det er kun generalsekretær blant de ansatte som har tale- og forslagsrett.

Før du leser videre, les vedtektene kapittel VI – Landsmøtet

<https://www.naaf.no/om-naaf/vedtekter/>

Formell åpning av landsmøtet

Her godkjennes innkalling, det foretas navneopprop.

Litt om sakene – det ordinære landsmøtet:

Sak 1 Konstituering

Her vedtar vi spillereglene for landsmøtet – hvem som kan ta ordet og hvor lange innleggene skal være, og så videre. Alle som er vanlige delegater har tale-, forslags- og stemmerett, og i tillegg kan observatører og gjester få talerett. Under konstitueringen skal vi også bestemme hvem som skal sitte i forskjellige redaksjonskomiteer (se under), hvem som skal være møteledere og referenter, og et par andre formelle verv som trengs for å få landsmøtet til å gå som det skal.

Valgkomiteen legger frem sitt forslag. Forslag på andre kandidater enn valgkomiteens og forbundsstyrets innstillinger må fremsettes umiddelbart etter at de har redegjort for sine innstillinger og de innkomne forslag. Andre kandidater må hentes fra listen over innsendte forslag på kandidater. Delegatene får frist av valgkomiteen til å komme med andre forslag.

Sak 2 Forbundsstyrets beretning for landsmøteperioden

Hvert landsmøte legger forbundsleder frem beretning for foregående landsmøteperiode. Beretningen skal si noe om hvordan handlingsplanen som ble vedtatt på forrige landsmøte har blitt fulgt opp.

Sak 3 Orientering om regnskap for siste landsmøteperiode med revisjonsberetning

Regnskapet viser hva NAAF har brukt midler på de 3 siste årene, og hvor vi har fått midlene fra. Sammen med regnskapet er det også en formell årsberetning. Dette er et annet dokument enn beretningen, og beskriver rent formelle spørsmål som hvor mange som har vært ansatt i organisasjonen, hvordan de økonomiske utsiktene er, osv...

Under regnskap vedtas også satsene for medlemskontingenten for de neste 3 årene.

Sak 4 Kontroll- og klageutvalgets (KKU) beretning

Utvalget er overvåker av FS økonomiske disposisjoner og påser at vedtak er fattet innenfor rammen av NAAFs vedtekter. KKU foretar endelig godkjenning av NAAFs regnskap.

Sak 5 Innkommende forslag

Dette gjelder kun hvis det er noen som vil ta opp saker som ikke er dekket inn av andre saker på landsmøtet. Alle endringsforslag til for eksempel handlingsplan, uttalelser og så videre skal behandles under de andre sakene. Forslag til saker til landsmøtet må sendes til forbundsstyret senest 4 måneder før landsmøtet. Forbundsstyret diskuterer forslag på innkomne saker i et styremøte i forkant av landsmøtet. På landsmøtet fremmer forbundsstyret sakene med sin anbefaling.

Sak 6 Handlingsplan og strategi

NAAFs strategi forteller hvordan organisasjonen skal arbeide overordnet i perioden.

Handlingsplanen skal konkretisere arbeidet i kommende landsmøteperiode, bestemme hva NAAFs forbundsstyret, sekretariatet, regioner, lokallag og storlag skal jobbe med de neste 3 årene. Dette er med andre ord ikke dokumentet for hva vi skal mene, men for hva vi skal gjøre. For eksempel: Her skal vi ta debatten om sekretariatet skal jobbe med ... eller ..., men ikke om vi er for eller mot eller den og den ... Debatten om hva vi skal mene i de ulike sakene tas under uttalelser og ... plattform.

Forbundsstyret nedsetter en arbeidsgruppe som jobber med å utarbeide et forslag til ny handlingsplan og strategi i forkant av landsmøtet.

Fristen for å komme med endringsforslag til handlingsplanen er under debatten på landsmøtet.

Sak 7 Vedtektsforslag

Vedtektene er NAAF sine lover, og inneholder formelle bestemmelser for hvordan organisasjonen skal drives. Endringer i vedtektene krever 2/3 flertall for å bli vedtatt. Forslag til endringer i vedtektene må sendes inn minst 6 måneder før landsmøtet starter på et skjema som sendes ut i god tid fra administrasjonen.

Forbundsstyret nedsetter en vedtektskomité som jobber med å gå gjennom forslag til vedtektsendringer i forkant av landsmøtet.

Sak 8 Valg

Landsmøtet skal velge nytt FS. I tillegg skal landsmøtet velge ny valgkomité og kontroll- og klageutvalg. Innstilling til hvem som skal sitte der fremmes av valgkomitéen til landsmøtet. Forslag på kandidater til forbundsstyret og kontroll- og klageutvalget sendes valgkomitéen. Forslag på kandidater til valgkomitéen sendes forbundsstyret. Forbundsstyret fremmer forslag på ny valgkomité.

NAAF-prisen

Under landsmøtet deles årets pris. Forbundsstyret vedtok i sitt møte 9. – 11. juni 2017 at NAAF-prisene for hver enkelt landsmøteperiode deles ut på det aktuelle landsmøtet. På landsmøtet 2019 skal vi derfor dele ut NAAF-prisen for 2017, 2018 og 2019.

Prisen vil deles ut til beste tiltak, aktivitet, eller prosjekt i regi av en lokallag/storlag, region eller enkeltperson i NAAF.

Uttalelser

På hvert landsmøte vedtar vi en del uttalelser, som fastslår hva vi mener om en rekke dagsaktuelle og konkrete politiske saker. Dette er stedet for å stille konkrete krav til noen, for eksempel til de kommende regjeringsforhandlingene etter valget. Uttalelsene kan ofte være mer konkrete og fokusert mot enkeltsaker enn det prinsippprogrammet er.

Avslutning

Formell avslutning av landsmøtet.